

Η στηλίτευση της κοινωνικής αδικίας

[Ορθοδοξία](#) / [Θρησκευτική ζωή](#) / [Ρωμηοσύνη](#)

[Γιώργος Καραμπελιάς](#), Συγγραφέας, Πολιτικός αναλυτής



Το γεγονός ότι ο Πατροκοσμάς αναμόχλευε την κοιμισμένη συνείδηση των ραγιάδων, θεμελίωνε παντού σχολειά και προωθούσε τον εγγραμματισμό των φτωχών και των καταφρονεμένων, δεν ευχαριστούσε καθόλου κάποιους γαιοκτήμονες, άρχοντες και προεστούς οι οποίοι θα κάνουν τα αδύνατα δυνατά για να εκδιωχθεί ενώ κάποτε θα επιχειρήσουν να τον κακοποιήσουν. Και αυτό παρότι ο Κοσμάς δεν τάσσεται ανοικτά εναντίον των προεστών, τους στηλιτεύει όμως όταν διαπράττουν υπερβάσεις. Την ίδια τακτική ακολουθούσε εξάλλου απέναντι στους Τούρκους και τους Ενετούς, διαφορετικά δεν θα κήρυττε για δεκαεπτά χρόνια.



Οι προεστοί οπού είσθε εις χωριά, αν θέλετε να σωθήτε, πρέπει να αγαπάτε όλους τους χριστιανούς καθώς και τα παιδιά σας, και να ρίχνετε τα χρέη κατά δύναμιν εκάστου, και να μη κάμνετε φιλοπροσωπείαν... (Διδαχή Γ).

Ο Αιτωλός περιόδευσε αρκετές φορές στα χωριά της πατρίδας του, της Αιτωλίας και της Ακαρνανίας. Στις Παπαδάτες, επί του Αρακύνθου, ήλθε αντιμέτωπος με τον εξωμότη Χασάν-Αγά που τυραννούσε τους κολλήγους στο τσιφλίκι Σαμάρι και Χασάν Αγά. Στο διπλανό χωριό, στηλίτευε επί έξι μήνες τους γαιοκτήμονες Μπαρλαίους· αυτοί, παρότι χριστιανοί, ήταν εξ ίσου καταπιεστικοί απέναντι στους εκατοντάδες κολλήγους τους και έβαλαν μπράβους με σκυλιά να τον κυνηγήσουν [17]. Στο κέντρο της περιοχής, το Αγρίνιο (Βραχώρι), το 1775, όταν ίδρυσε και σχολείο, ήλθε και πάλι σε σύγκρουση με τους εξωμότες γαιοκτήμονες· στο Μουσταφούλι (Παναιτώλιο), με τον Μουσταφά Μουσταφούλη και τον επίσης εξωμότη Αδάμ, Δέμο η Δαίμονα όπως τον αποκαλούσαν οι χωρικοί. Στη Λάρισα, στα 1777, οι Τούρκοι και οι Έλληνες γαιοκτήμονες καθώς και οι Εβραίοι έμποροι δεν του έδωσαν ούτε νερό να πιει από κάποιο πηγάδι ενώ ενίοτε ερχόταν σε ευρύτερη σύγκρουση με τους Τούρκους, όπως στο Φανάρι όπου οι Τούρκοι παραπονέθηκαν στον Μουφτή ότι κατηγορεί το Κοράνι.

Για την ανησυχία που προκάλεσε το κήρυγμά του στην Κεφαλονιά, στους

«αριστοκράτες» γαιοκτήμονες, γράφει ένας από τους σημαντικότερους ιστοριοδίφες της Κεφαλονιάς, ο Ηλίας Τσιτσέλης:

Κήρυξ πιστός, των ευαγγελικών αρχών της ισότητας και της αγάπης, φίλος του νόμου και του δικαίου, φιλόπτωχος και φιλόανθρωπος, εκεραυνοβόλει τις καταχρήσεις των αρχών, την ιδιοτέλειαν και τις δεσποτικές ιδέες των αρχόντων... Ο κήρυξ της ευαγγελικής ηθικής εθεωρήθη, ως εικός, ανήρ ασυμφόρων τοις τε εν τοις πράγμασι και τοις αριστοκράταις αρχών, επομένως ανατρεπτικός του κοινωνικού συστήματος, εφ' οίς πολλοί εν Κεφαλληνία απήτησαν την εκδίωξιν αυτού [18].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

17. Χ. Δ. Βασιλόπουλος, Ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός και το έργο του, Αθήνα 1955, σσ. 45-56· Σωφρόνιος Παπακυριακού, Συμβολή εις τον βίον Κοσμά του Αιτωλού, ιερομάρτυρος και ισαποστόλου, εκδ. Θ. Σιμοπούλου, Αθήνα 1953, σσ. 11-12· Μ. Μαμασούλα, Ο βίος του Αγίου Κοσμά, ό.π.

18. Ηλίας Τσιτσέλης, Κεφαλληνιακά..., ό.π., σσ. 271-272.

<http://bit.ly/2O3WyVR>